

tioun no der Adhäsioun vu Bulgarien a Rumänien zur EU.

An déi zweet Modifikatioun vun deem Gesetz vun 2005 ass duerch d'Gesetz gemaach gi vum 25. November 2014, wat mir op dëser Plaz och zesumme gestëmmt hunn. D'Gesetz vun 2014, wat den obligatoreschen automateschen Informatiounsautausch vum 1. Januar 2015 un agefouert huet. Dësen automateschen Informatiounsautausch huet d'Besteuerung vun Zënse beträff, déi duerch Lëtzebuerger Agents payeurs, dat heescht duerch Banken, u Leit bezuelt ginn, déi hire Wunnsätz an aneren EU-Memberstaten hunn oder a Länner, mat deene Lëtzebuerg en Duebelbesteuerungsoffkommens huet, wat d'Besteuerung vun Zënse op den Erspuerner regelt.

D'Zil war och hei nees, dass d'Bénéficiairë gemäss der Legislatioun vun hirem État de résidence, dat heescht deem Land, wou si hire Wunnsätz hunn, besteiert ginn. Dësen automateschen Informatiounsautausch huet finalement och vill manner Welle geschloen, wéi verschidden Akteuren dat gemengt haten.

Kuerz duerno, knapps hate mer dëst Gesetz gestëmmt 2014, kounn dunn déi nächst Direktiv, an zwar den 9. Dezember 2014 kounn d'Direktiv mat der Nummer 2014/107/UE. Dës Direktiv ass duerch d'Gesetz vum 18. Dezember 2015 an eist nationaalt Recht transposéiert ginn, dat heescht e gutt Joer, nodeems mir den automateschen Informatiounsautausch gestëmmt haten.

Dëst Gesetz huet dann och d'Modalitéite vum automateschen Informatiounsautausch virgesinn, dat heescht en erweiderten Informatiounsautausch, wat de Contenu vun den Destinataire beträff huet. An et huet sech och applizéiert net nëmme just fir d'EU-Länner. An den Austausch gëtt gemaach no enger „norme commune de déclaration“, oder op Englesch och „common reporting standard“ genannt, eng Norm, déi vun der OCDE ausgeschafft gi war a vum G20 approvéiert gouf.

Här President, ech mengen, dëst war wirklech e wichteg Gesetz, fir méi Transparenz bei den Zënsebezielungen ze kréien. Et ass awer och dës Direktiv vum 9. Dezember 2014, déi double Emploi mat der Directive «épargne» vun 2003 mécht. An d'Directive «épargne» vun 2003 ass soumat iwwerflësseg ginn, well déi zwou Direktive sech zimlech vill iwwerschniden.

Nodeems mir d'Direktiv 2014/107/UE vum 9. Dezember 2014 duerch d'Gesetz vum 18. Dezember 2015 an eis national Gesetzgebung ëmgesat hunn, kënnen mir dann och haut d'Gesetz vum 21. Juni 2005, wat déi sougenannt Directive «épargne» transposéiert hat, erëm abrogéieren.

Här President, de Projet de loi 6978, dee mir haut dann hoffentlech herno stëmmen, transposéiert éischters emol dann d'Direktiv 2015/2060/UE vum 10. November 2015 an eist nationaalt Recht, wat dann déi Direktiv ass, déi d'Directive «épargne» vun 2003 ofschaft.

Zweetens...

(Brouhaha et interruption par la présidence)

...abrogéiere mir domadder dann och d'Gesetz vum 21. Juni 2005, wat dës Direktiv deemools an eist nationaalt Recht transposéiert hat.

Fir komplett ze sinn, wëll ech awer dann och drop hiweisen, dass et an der Tëschenzäit schonn erëm eng weider Direktiv gëtt, déi d'Directive «épargne» vun 2003 ofgeännert hat, dat heescht dës Direktiv huet den Nummer 2014/48/UE. Mä elo, wou déi Directive «épargne» jo net méi gëlteng ass, brauche mer dës Direktiv dann och net méi ze transposéieren.

Zum Schluss, den drëtte Punkt vum Gesetzesprojet vun haut, adaptéiert dës Gesetzesprojet dann och nach dat sougenannt RELIBI-Gesetz, d'Gesetz iwwert d'Retenue à la source libératoire sur certains intérêts produits par l'épargne mobilière vum 23. Dezember 2005, dat, well dëst Gesetz sech zu groussen Deeler op d'Gesetz vum 21. Juni 2005 berëfft, also dat Gesetz, wat mir haut abrogéieren.

Här President, ech weess, et ass net ëmmer evident, den Iwwerbléck iwwer all d'Direktiven an d'Gesetz am Finanzberäich ze behalen, mä dofir ass et vläicht ëmsou méi wichteg, dass mir als klengt Land op dësem Niveau eis Gesetzgebung ëmmer séier upassen. Et war an dësem Zesummenhang och richtig, an deene leschte Jore resolutt op Transparenz ze setzen. An d'Chiffere vun eiser Finanzplaz hunn eis do recht ginn.

Ech mengen, eis Finanzplaz leeft vun där Transparenz, fir déi mir eis hee setzen. Mä wéi schonn oft hei op dëser Tribün gesot ginn ass: ëmmer am Kader vun engem „level playing field“.

Dofir soen ech eise Finanzminister e ganz besonnesche Merci fir seng Beméiungen a ginn och den Accord vun der DP-Fraktioun zu dësem Projet de loi. An ech soen lech Merci fir d'Nolauschtere vun deem komplizierten, technesche Projet de loi.

► Plusieurs voix.- Très bien!

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci och der Madamm Rapportrice. An d'Wuert huet direkt den Här Mosar.

Discussion générale

► M. Laurent Mosar (CSV).- Merci, Här President. Merci der Madamm Rapportrice, déi dat, wéi mir et vun hir gewinnt sinn, op eng ganz kompetent an detailléiert Manéier hei exposéiert huet an eis och nach eng Kéier dee komplexen Historique duergeluecht huet.

An ech mengen, dat hei ass alt erëm eng nächst Etapp op deem laange Wee zum obligatoreschen Informatiounsautausch. Et wäert sécherlech net déi lescht sinn, wann ech nach gesinn, wat do vun Direktiven ënnerwee ass.

Mir wäerten, bien entendu, eisen Accord zu dësem Gesetz ginn.

Ech wollt awer profitéiere vun der Geleeënheet, well och d'Madamm Rapportrice nach eng Kéier den „level playing field“, dee mech ëmmer erausfuert, ernimmt huet, fir déi Fro ze stellen, déi sech d'ailleurs net nëmme hei beim Informatiounsautausch wäert stellen, Här Finanzminister, mä och bei ganz villen anere Projeten, nämlech iwwer eis zukünfteg Relatiounen mat Groussbritannien, déi jo hei wäerten elo ausscheeden. An do stellt sech natierlech d'Fro, awéieren déi trotzdem wäerten déi doten Dispositiounen bäibehalen.

Mä ech ka mer virstellen, datt do nach ganz flott Diskussiounen wäerten op eis zoukommen. Notamment wann een esou e bësse schonn hannert de Kulissen héiert, datt et verschiddene Leit do virschwéift, aus der City of London dee groussen Offshore-Zentrum ausserhalb vun der Europäescher Unioun ze maachen, kann ech mer do virstellen, datt nach ganz vill passionnant Diskussiounen, ganz besonnesch och op deem dote Punkt, op eis zoukommen.

Dat gesot, nach eng Kéier, ginn ech awer hei den Accord vu menger Fraktioun.

► Plusieurs voix.- Très bien!

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci dem Här Mosar. Den Här Fayot.

► M. Franz Fayot (LSAP).- Merci, Här President. E grouse Merci och vun eis un d'Rapportrice fir hire gudden an ausféierleche Rapport, wat eis et dann erlaabt, hei direkt den Accord vun der LSAP-Fraktioun zu dësem Projet de loi ze ginn.

► Plusieurs voix.- Très bien!

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci. D'Madamm Viviane Loschetter.

► Mme Viviane Loschetter (déi gréng).- Här President, och mir soen der Rapportrice Merci fir hire Rapport a ginn den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Projet de loi.

► Plusieurs voix.- Très bien!

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci. Den Här David Wagner.

► M. David Wagner (déi Lénk).- Merci, Här President. Merci och der Rapportrice. Mir wäerten och eisen Accord zu dësem Projet de loi ginn.

D'Rapportrice huet vun Transparenz...

(Interruption)

Well et Sënn mécht. D'Rapportrice huet vun Transparenz geschwat. Mir sinn och der Meinung, datt een awer weiderhi misst weider Schrëtt maachen zu méi Transparenz.

Wa mer hei am réimesche Senat wieren, an de Cato, deen Alen, dee géif hei setzen, da géif e vu Karthago schwätzen, wat ee misst zerstéieren. Mir hu guer näischt géint Karthago, mä mir sinn der Meinung, datt awer de Secret bancaire fir d'Résidentë misst opgeléist ginn. An dat wier dann déi nächst Etapp. Ech hoffen, datt dës Senat eng Kéier dee Wee géif goen. An ech mengen, et sinn der och e puer, déi dat géifen ënnerstëtzen. Ech soen lech Merci.

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci. Den Här Gibéryen.

► M. Gast Gibéryen (ADR).- Merci, Här President. Ech wollt och vun eiser Säit aus der Kolléigin Joëlle Elvinger Merci soe fir de Rapport, dee se gemaach huet, an esou wéi meng Virriedner och d'Zoustëmmung bréngen.

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci. Domat hätte mer den Tour gemaach. An d'Wuert huet de Finanzminister, den Här Pierre Gramegna.

Prise de position du Gouvernement

► M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances.- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech freeë mech iwwert de Konsens, dee mer haut hei hunn, fir déi Direktiv vun 2003, déi mer jo nach guer net esou laang, tel quel, ëmgesat hunn, ze annulléieren. Dat klénkt wéi e ganz techneschen Dossier, ass awer en fait net ganz technesch. Ech géif gär en och dofir fir d'Éischt der Rapportrice villmools Merci soe fir den Historique, deen effektiv ganz kloer ass an deen déi eenzeg Aart a Weis ass, wéi ee kann den Dossier verstoen, fir duerch déi verschidden Etappen ze goen.

Et ass net nëmme en technesche Projet de loi, et ass en fait eng ganz Period, déi sech hei schléisst, e Krees, dee sech hei schléisst. 2003 huet déi Direktiv iwwert d'Intérêten, déi Lëtzebuerg jo mat verhandelt huet, eis d'Méiglechkeet ginn, d'Retenue à la source ze maachen, well mer keen Échange automatique wollte maachen, well mer de Secret bancaire haten.

Iwwert d'Joren huet sech den Échange automatique bewäert weltwäit, an och Lëtzebuerg huet schlussendlech sech missen de Realitéite fügen, dass dës System elo universal ugesi gëtt, an huet deen dann och mat u Bord geholl.

Déi Transparenzpolitik ass haut wahrscheinlech an den Ae vun allegueren en immensen Atout fir eis Finanzplaz. An déi ganz Debatt och ronderëm, wat d'Konsequenze vum Brexit sinn, bréngt mat sech, dass mer zu Lëtzebuerg do duerch méi attraktiv sinn, well mer eben eng transparent Finanzplaz hunn. Wa mer dat net gemaach hätten, stéinge mer haut net esou positiv do. An dofir solle mer frou sinn, dass mer haut dat Kapitel, wat laang Jore gedauert huet, schléissen.

Doduerch, dass mer déi Direktiv hei elo ofschaffen, évitéiere mer eng legal Onsicherheit. Mir verhenneren double Emploien. A mir suergen derfir, dass effektiv och e gewëssenen „level playing field“ an Europa existéiert. Mä en fait, deen „level playing field“ hei geet wäit iwwer Europa ewech, well et ass jo esou, dass den Échange automatique jo haut och duerch d'Konvention vu Berlin vun 2014 garantéiert gëtt an dass och do den „common reporting standard“ agefouert ginn ass.

Wat d'Engländer wäerte maache par rapport zur Direktiv, mengen ech, muss ee grad an engem méi breede Kontext kucken, well Europa huet deen „common reporting standard“ iwwer eng Direktiv effektiv elo ëmgesat virun e puer Méint. Mä mir hu jo och Obligatiounen an d'Engländer och par rapport zum G20, par rapport zur OCDE, an och am Kontext vum „level playing field“. Soudass ech mengen, dass, op deem heite konkrete Punkt, mer wahrscheinlich eis net esou vill Suege musse maachen, obwuel ech dat vläicht misst nach méi am Detail nokucken, mä ech sinn awer do relativ berouegt. Mä dat wëllt net heeschen, dass dat op alle Sujeten de Fall wier.

Dofir nach eng Kéier: Merci un all déi, déi dorop geschafft hunn. An ech freeë mech iwwert de Konsensus.

► M. Mars Di Bartolomeo, Président.- Merci och dem Här Finanzminister. A mir géifen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6978 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6978 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer.

De Projet de loi 6978 ass mat 59 Jo-Stëmmen uegoholl bei 59 Participanten, domat Eestëmmegkeet.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6978 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Félix Eischen), Nancy Arendt (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par M. Claude Wiseler), Jean-Marie Haldorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par Mme Martine Hansen), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Martine Mergen), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet (par M. Michel Wolter);

MM. Marc Angel (par M. Roger Negri), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. Gusty Graas), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme

Lydie Polfer (par M. André Bauler);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn?

(Assentiment)

Merci.

Nächste Projet um Ordre du jour ass de Projet de loi 6591 iwwert d'Aféierung vu Préparatoiresklasse fir Héichschoulen. An d'Wuert huet direkt de Rapporteur vum Projet de loi, den Här Lex Delles.

10. 6591 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 19 juin 2009 portant organisation de l'enseignement supérieur,

- fixant les modalités du cycle d'études d'enseignement supérieur aboutissant à la délivrance du brevet de technicien supérieur;

- modifiant la loi modifiée du 4 septembre 1990 portant réforme de l'enseignement secondaire technique et de la formation professionnelle continue;

- fixant les modalités d'implantation de formations d'enseignement supérieur ou de création de filiales ou d'établissements privés ou publics sur le territoire du Grand-Duché de Luxembourg;

- abrogeant la loi du 14 août 1976 déterminant les conditions de création d'établissements privés d'enseignement supérieur

Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Médias, des Communications et de l'Espace

► M. Lex Delles (DP), rapporteur.- Merci villmools. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, „grande École“, dat klénkt schonn no Prestige an no enger Schoul, déi eppes ze bidde huet. Scho säit dem 18. Jorhonnert gëtt et a Frankräich Grande-écolen. Si goufen deemools an d'Liewe geruff, fir Leit auszubilden, déi herno Responsabilitéiten op héije Positionen vu staatlechen Institutionen sollen iwwerhuelen, sief dat an der Arméi, beim Zentralstat, bei der Post oder am Enseignement.

Haut sinn dës prestigiéis Schoulen nach ëmmer renomméiert a bekannt, well zum Beispill vill franséisch Politiker duerch si gaange sinn. Schoule wéi d'ENA, Polytechnique oder Saint-Cyr wäerte jiddwerengem heibannen e Begrëff sinn.

Hautzudaags ginn d'Absolvente vun de grandes Écoles net méi automatesch bei de franséische Stat schaffen. Vill aktuell Direktoren vu multinationale Firmen hunn hir Ausbildung an enger grande École gemaach. Renomméiert Firms streide sech hautzudaags, fir déi bescht Absolventen aus dëse Schoule kënnen ze rekrutéieren.

Et kann een also mat Recht behaupten, dass, wann ee säin Diplom an enger grande École gemaach huet, ee sech da keng Gedanke brauch ze maachen, fir en Job ze fannen. Haut sinn déi Schoulen och op fir jiddwereen. Et muss een awer e Concours bestoen a sech en rang utile klasséieren, fir an esou eng grande École opgehooll ze ginn. An déi Concours sinn net ohne!

Duerfir goufen och extra Classe-préparatoires agefouert, déi als Zil hunn, d'Schüler op dës Concours virzebereeden, an dat während ganzer zwee Joer.

Här President, och zu Lëtzebuerg gëtt et jonk Leit, déi an esou eng grande École wëllen. Duerfir ass et och sënnvoll, déi néideg Classe-préparatoires hei zu Lëtzebuerg unzibidden, fir dass eis Schüler och eng Chance hunn, de Concours vun der grande École ze packen. Et ass och gewosst, dass esou eng Classe préparatoire de Schlüssel zur Réussite vum Concours ass.

Här President, dëst Gesetz, wat mir haut stëmmen, wäert eis eng legal Basis ginn, fir dass all Lycée zu Lëtzebuerg, deen esou Classe-préparatoires ubidde wëllt, dat och ka maachen. Dass et esou Klassen zu Lëtzebuerg gëtt, ass nämlech d'Voraussetzung, fir dass och Lëtzebuurger Schüler hir Chancé wouerhuelen, fir duerch esou eng grande École ze goen an do och en Diplom ze kréien.

Dëst Gesetz wäert et eis dann och erlaben, dës Klasse méi bekannt ze maachen, dass och effektiv Schüler an déi Klasse ginn, fir am beschte Fall herno op enger grande École ugeholl ze ginn. Jiddweree weess, dass Lëtzebuerg ugewisen ass op héich qualifizéiert Aarbechtskräften. Leit, déi eng grande École besichen, si Leit, déi och de Lëtzeburger Aarbechtsmaart brauch.

Falls een awer de Concours net packt, d'Classe-préparatoires awer gepackt huet, esou sinn dat awer keng zwee verluere Joren. Duerfir ass och näamlech eent vun den Ziler vun deem Gesetzeprojet, dës Klassen zu engem Deel vun eiselem Enseignement supérieur ze maachen. Dat heescht, d'Absolvente vun de Classe-préparatoire kréie beim Ofschloss en Diplôme d'études supérieures générales, falls si dës Formation packen.

Dësen erlaabt et hinnen, herno sech an aner universitär Studiegäng ze integréieren, falls si net méi gewëllt sinn, de Concours ze maachen, oder dës leider net packen. D'Cours-préparatoire sinn also keng Sakgaass am Fall vun engem Échec. Et ass mir perséinlech och immens wichteg. Well dës Klassen zu engem Diplom féieren, muss dës Gesetzeprojet och d'Modularisation vum Léierprogramm esou wéi d'ECTSen definéieren, fir dass dës Formation och den europäesche Standards entsprécht.

Hautzudaags ass et näamlech immens wichteg, dass deen Diplom, deen ee kritt, och am Ausland unerkannt ass an engem do och d'Dieren an den Unien opmécht. Dat heescht och, dass déi Schüler, déi esou eng Classe préparatoire besichen, och de Statut vum Student kréien.

Niewent dësen Dispositionen iwwert d'Classes préparatoires ginn an deem Gesetzeprojet awer och nach Disziplinarstrofen definéiert, déi engem Schüler droen, deen e BTS mécht oder an esou eng Classe préparatoire geet. Domadder droe mer dann och enger Demande vum Statsrot Rechnung.

Eng aner gréisser Ännerung betrëfft d'Accréditation vun den auslänneschen Héichschoule souwéi de Formationen, déi dës wëllen zu Lëtzebuerg enseignéieren. Dëst Gesetz definéiert duerfir all d'Kritären an d'Modalitéiten, déi esou eng Institution muss erfëllen, fir kënnen zu Lëtzebuerg akkreditéiert ze ginn.

Wat elo nei ass, ass, dass d'Demande vun enger auslännescher Héichschoul elo net méi vum Comité d'accréditation evaluéiert gëtt, mä vum enger Agence d'évaluation de qualité (veuillez lire: Agence pour l'évaluation de la qualité de l'enseignement supérieur). Dëst ass eng international unerkannten extern Agence, déi allen europäesche Standards entsprécht an doduerch beschteens qualifizéiert ass, fir eng Héichschoul op hir Qualitéit hin ze evaluéieren.

D'Zil heivunner ass et, ze garantéieren, dass déi Institutionen, déi hei am Land Héichschoulformatiounen ubidden, och gewësse Qualitätsstandards entsprechen, an net egal wien egal wat hei am Land kann enseignéieren.

Zum Schluss gouf och nach d'Base légale geschafe fir d'Bestëmmung vun den Indemnitéiten fir déi verschidden Enseignanten, déi an de Formationen BTS an Études supérieures générales zum Asaz kommen.

Fir den Detail vun deem Projet de loi an deene verschiddenen Aise vum de Berufskummere verweisen ech gären op mäi schrëftleche Rapport.

Loosst mech, fir ofzeschleissen, awer nach der Madamm Christiane Huberty, dem Här Gast Schmit vum Ministère gradesou wéi allen anere Mataarbechter vum Héichschoulministère, der Madamm Joëlle Merges an dem Gigo Lamesch e ganz grouss Merci soe fir dee ganz technesch Dossier oder dee ganz technesch Projet de loi, dee mer hei virleien haten, deen awer ganz gutt an der Kommissioun erkläert ginn ass. Duerfir villmools Merci.

Da wëll ech awer och nach lech alleguerter Merci soe fir d'Nolauschteren. An ech ginn den Accord vun der Demokratescher Partei zu deem Projet.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - A mir soen lech Merci fir d'Mercien. An ech ginn dann d'Wuert direkt weider un d'Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Merci, Här President. Och ech fuere mat de Mercie virun. Ech soen dem Rapporteur, dem Här Lex Delles, villmools Merci. Also, en huet definitiv alles ganz am Detail beschriwwen, dofir kann ech mech kuerzhalen.

Dir Dammen an Dir Hären, et ass fir eis zu Lëtzebuerg immens wichteg, fir intellektuell Kapital erunzezellen, ze féerden an ze behalen. An dofir ass den Enseignement supérieur fir eis ex-

trem wichteg. Mat deem Projet de loi ginn elo e puer Amendementer oder Adaptatiounen un eiselem Héichschulgesetz gemaach.

Ech wäert just kuerz op dräi Punkten agoen. Deen éischten ass de System vun den Accréditationen, deen elo ugepasst gëtt. De Comité gëtt ersat - den Här Lex Delles huet et gesot - duerch eng extern Agence d'accréditation. Dat ass fir eis als CSV an der Rei, well wichteg ass et, dass mer alles maachen, fir sécherstellen, dass eis Héichschoullandschaft zu Lëtzebuerg och en héijen Niveau behält. An doduerch, dass dës extern Agence muss Member vu där ENQA sinn, gi mer wierklech dovunner aus, dass d'Qualitéit ka garantéiert ginn.

Den zweete Punkt sinn d'Disziplinarsanktiounen, déi elo mat deem Projet de loi souwuel fir d'BTS-Formationen wéi fir d'Prépa-Klasse sollen un d'Lycéesgesetz ugepasst ginn. Dëst ass sécherlech sënnvoll, virun allem doduerch, dass dës Formationen jo och an de Lycées ubidden.

Op där anerer Säit sinn déi entsprechend Bestëmmungen an de Lycées scho ganz laang an der Diskussioun, fir geännert ze ginn. Et wier interessant, vum Här delegéierte Minister ze héieren, wéi wäit dës Diskussiounen am Moment sinn. Gëtt hei elo op d'Reform vum Secondaire gewaart? A wa jo, wéini kënnst déi? Ech hunn déi Fro schonn e puermol gestallt, ech hunn awer nach keng Äntwert kritt. Vlächst kréien ech dann haut eng. A gëtt an deem Fall, wou Ännerungen do kommen, och dru geduecht, fir dëst Gesetz dann erëm eng Kéier ëmzeännere?

Da kommen ech zu mengem drëtten a leschte Punkt, zu de sougenannte Prépa-Klassen. Ech mengen, déi sinn definitiv am Detail beschriwwen. Mat deem Projet de loi soll also elo eng gesetzlech Basis geschafe gi fir déi Pilotklass vun lechternach a parallel dozou d'Méiglechkeet geschafe gi fir nach aner Lycées, fir dass déi och déi Klasse kënnen och nach an anere Filiären ubidden.

Als CSV soe mer op där enger Säit, dass et natierlech gutt ass, eist Ugebuert un Héichschulstudien ze erweidern, dass et also gutt ass, dës gesetzlech Basis ze schafen, virun allem well mer wëssen, an och dass ass scho gesot ginn, dass dës Ausbildung den Accès op ganz héichwäerteg Studien erméiglecht, Studie mat quasi Aarbechtsplazgarantie, eng Ausbildung, wéi se bei eis um Aarbechtsmaart gebraucht gëtt. Dofir hate mer dat jo och esou virgesinn an där leschter Legislaturperiod.

Mä als CSV soe mer awer och, dass een op där anerer Säit muss realistesch sinn a sech iwwerleeën, ab wivill Schüler esou eng Klass soll geneemegt ginn.

E puer Zuelen zum Pilotprojet. 2012 sot d'Madamm Delvaux, dass de Projet Prépa-Klass zu lechternach géif lancéiert ginn, wa mindestens 20 Studente géifen ufänken. Dat war vlächst e bëssen iwwerdräiwven. Am Endeffekt huet d'Klass mat véier Studenten ugefaangen. Dës sinn encadréiert gi vun zéng Enseignanten. D'Unzuel vun den Umeldungen huet och an de leschte Joren net zougeholl. Mengen Informatiounen no si fir d'nächst Joer nëmmen dräi Umeldungen do.

Dir Dammen an Dir Hären, obwuel den Taux de réussite exzellent ass - se hunn natierlech och en exzellenten Encadrement -, huet d'Offer net vill Succès. Firwat, muss ee sech froen.

Den Här Minister Meisch hat an engem Interview gesot, dass de Problem wahrscheinlech géif un der Kommunikatioun, déi bis elo gemaach gi wär, leien. Dofir wëisst ech gäre vum Här delegéierte Minister, wat bis elo ënnerholl ginn ass, fir dës Kommunikatioun no baussen ze verbessern, respektiv wat eventuell geplangt ass, well ech mengen, eleng dëst Gesetz geet net duer.

Fest steet op jidde Fall, ob eppes ënnerholl ginn ass oder net, dass nach ëmmer net méi Interessi do ass fir dës Ausbildung. An dofir muss d'Fro erlaabt sinn, ob et mëttlerweil, no der Pilotphas, net esou misst sinn, dass dës Klasse just ab enger Mindestunzuel vun Inskriptiounen kéinte geneemegt ginn. Wéi gesäit den Här delegéierte Minister dat?

Mat dëser ofschléissender Fro ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun zu deem Projet de loi. Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och der Madamm Hansen. An d'Wuert huet direkt d'Madamm Tess Burton.

► **Mme Tess Burton (LSAP).** - Merci. Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll dann och ufänken an dem Rapporteur, dem Här Lex Delles, Merci soe fir säi mëndlechen a säi schrëftleche Rapport.

Den Ursprung vun deem Gesetz ass eng Konvention, déi 2012 tëschent der Académie de Nancy-Metz an dem Educatiounsministère

ënnerschriwwen ginn ass, fir d'Relationen tëschent Frankräich a Lëtzebuerg ze stäerken.

Derbäi kouw deemools, dass d'Zuel vun de Lëtzeburger Studenten, déi a Frankräich studéiert hunn, säit Joren amgaange war erofzegoen; eng Tendenz, déi sech bis haut bestätegt. Dësem Trend wollt de Ministère och mat der Schafung vu sougenannte Classes préparatoires entgéintwierken. Dës Klassen oder, besser gesot, den erfollegräichen Ofschloss vun dësen Klassen erlaabt et de Studenten, de Concours fir eng vun de franséische Grandes-écoles ze maachen. Dës Schoulen, déi traditionell Formationen am ekonomeschen, wëssenschaftlechen a literareschen Beräich ubidden an zu deenen zum Beispill d'HEC, d'Polytechnique oder d'ENA gehéieren, fir nëmmen dës ze nennen, hunn iwwert d'Grenz vu Frankräich eraus e gudder Ruff.

Mat deem Gesetz, wat mer elo hei stëmmen, schafe mir eng legal Basis fir dës Classes préparatoires hei bei eis zu Lëtzebuerg. Si sollen näamlech hir fest Plaz an der Lëtzeburgergescher Héichschuloffer kréien.

Dat neit Gesetz ass och dofir esou wichteg, well, nodeems 2012 déi Konvention ënnerschriwwen ginn ass, 2013 ënnert der deemoleger Educatiounsministesch Mady Delvaux zesumme mam lechternacher Lycée e Pilotprojet fir esou eng Classe préparatoire an d'Liewe geruff ginn ass. Bis haut, dräi Schouljoren nom Lancement vun deem Pilotprojet, ass dës Classe préparatoire nach ëmmer e Pilotprojet, mä mat deem Gesetz schafe mir elo déi legal Basis fir dës Projet, wat esou vill heescht ewéi, dass dës Projet zu lechternach elo och ka weidergefouert ginn.

Déi Classe préparatoire besteet aus zwee Schouljoren. Deemno hunn och schonn déi éischt Schüler aus der Klass zu lechternach déi zwee éischt Jore vun hirem Studium hei zu Lëtzebuerg ofgeschloss a studéieren och de Moment an enger grande École a Frankräich. Sou sëtzt haut ee vun deene Studenten op der EM zu Lyon. Dës Schoul ass ënnert den Top Fënnf vun de Grandes-écoles a Frankräich. An zwee anerer studéieren op Grandes-écoles zu Stroossbuerg an zu Montpellier.

Dës franséisch Schoule ginn ëmmer erëm gelueft fir hir héich qualifizéiert Studenten, déi hiren Ofschloss do maachen. Oft fënnt een dës Studenten zréck a Féierungspositionen am Beräich vu Wirtschaft, Politik a Fuerschung. An och Lëtzebuerg brauch esou Leit um Aarbechtsmaart. An dofir ass et ëmsou besser, wann och selwer Lëtzebuerg seng Studente fërdert, fir esou héich Studien ze maachen.

An deem Kontext ass et wichteg ze soen, dass an der Vergaangenheet duerch dës Klass zu lechternach eng Rei Studente rekrutéiert gi sinn, déi guer net d'Iddi haten, fir op esou eng Schoul ze goen. Dës Studenten hunn awer d'Potenzial, fir esou e Studium ze maachen. An duerch dës Klass ass dëst Potenzial och gefërdert ginn.

Allerdéngs, wéi et scho grad gesot ginn ass, besteet de Moment nach de Problem, dass sech relativ weenig Schüler op där Klass aschreiwen. Och wann et net geplangt ass, dass dat ganz grouss Klasse solle sinn, esou soll d'Zuel vun de Schüler awer méi héich sinn, wéi se de Moment ass. Déi lescht zwee Joer hu jeeeweils dräi Schüler hiren Ofschloss an där Klass gemaach.

Den lechternacher Lycée huet an der Vergaangenheet an och fir dës Rentrée eng ganz Rei Moosnamen ënnerholl, fir Schüler ze rekrutéieren. Allerdéngs sinn hir Méiglechkeete begrenzt, soudass nach aner Efforte musse gemaach ginn, fir méi Studenten ze rekrutéieren.

De Minister hat an enger Kommissiounssetzung ugekënnegt, dass een, nodeems d'Gesetz gestëmmt ass, nach emol offensiv Reklamm fir dës Klass wëllt maachen.

Dofir och hei d'Fro un den Här Minister, ob nach Moosnamen ënnerholl gi fir dës Rentrée a wat am Laf vum nächste Schouljoer geplangt ass, fir där Klass zu lechternach deen néidege Support ze gi bei der Rekrutéierung vun hire Studenten.

Dofir ofschléissend wëll ech nach eng Kéier ënnersträichen, dass et wichteg ass, am Kontext vun der Orientéierung deenen zukünftege Studenten hei zu Lëtzebuerg och interessant Alternativen zu deene méi klassesche Studiegäng ze bidden.

Voilà, dat gesot, wëll ech lech Merci soe fir d'Nolauschteren a ginn natierlech den Accord vun der sozialistescher Fraktioun. Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och der Madamm Burton. An nächste Riedner ass den Här Claude Adam.

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - Merci fir d'Wuert, Här President. Léif Kolleeginnen a Kol-

leegen, mir stëmmen hei e Gesetz, wat mer theoretesch e ganz gutt Gesetz fannen. Dat, wat den Här Delles gesot huet, dat ass alles richtig. An duerfir och Merci dem Här Delles fir säi Rapport.

► **Une voix.** - Wat eng Chance!

(Hilarité)

► **M. Claude Adam (déi gréng).** - En huet och drop higewisen, wat eng grande École ass. En huet e klengen Historique gemaach an en huet och munnech Saache gesot, déi ech em bestëmmt net falsch maachen. Ech wëll se awer..., leider Gottes, muss ech se ganz e bësse relativéieren.

Den Här Delles huet zu Recht gesot: „Wann een eng grande École absolvéiert huet, da stinn engem d'Dieren op. Dann huet ee praktesch mat Sécherheet eng gutt Aarbechtsplaz.“ Dat ass natierlech immens flott. An, et ass och gesot gi vun him an och vun aneren hei: „Mir brauchen esou Leit op eiselem Aarbechtsmarché.“

Duerfir maache mer dann elo e Gesetz fir e Projet, deen 2013 am lechternacher Lycée ugefaangen huet, a mer erlaben dann och all Lycée - firwat soll et just deen lechternacher sinn? -, fir an déi Richtung ze goen. Dat ass alles richtig an duerfir wäerte mir och dës Gesetzeprojet stëmmen.

Ech maachen awer ee klengen „Awer“, en ass souwuel vun der Madamm Hansen wéi och vum Tess Burton gesot ginn: Leider Gottes ass dee Superprojet awer kee grouss Publikumserfolg. An do musse mer eis eng Rei Froe stellen. Ech mengen, et ass zum Beispill och keng Lëtzeburger Tradition, fir an déi „grandes écoles françaises“ ze goen.

Zënter jeehier schécke mer d'Leit an der ganzer Welt ronderëm op d'Unien. Dat soll natierlech net heeschen, dass mer eis Leit net och sollen encouragéieren, fir an déi grandes Écoles ze goen. Tatsaach ass - d'Zuele si genannt ginn: Mir hunn ee Joergang emol dräi, emol zwee Schüler, déi dat maachen, an da stellt sech bei all Schoulsystem natierlech d'Fro vun der Effizienz. Déi ass de Mëtteg opgeworf ginn.

Mir ënnerstëtzen de Projet. Mir soen natierlech och, dass mer awer eng Kéier mussen e Bilan zéien. A wa mer net méi Leit fannen, déi deen do Wee wëlle goen, da musse mer och iergendwann eng Kéier d'Konsequenz zéien.

Mir sinn, grad wéi déi meescht oder wéi jiddwereen heibannen, der Meenung, dass mer net dierfen un der Formation vun eise Jonke spueren. Mä mir mussen eis natierlech awer iwwerleeën, ob mer déi Suen, déi mer asetzen, dann och sënnvoll asetzen. Wann een héich-rechent, wat esou eng Plaz an enger École préparatoire kascht, ech mengen, da kënnst een op ganz astronomesch Chifferen.

Datt mer dann, wa mer déi Méiglechkeet ubidden, fir deen do Studium ze maachen, och hingginn a mer belounen de Studiegang mat ECTS-Punkten, dat ass absolutt korrekt a richtig, well wann een dann net op deene grandes Écoles ugeholl gëtt, da kann ee säi Studium weidermaachen. An et ass och gesot ginn, dass mer eng Ännerung hu vum System vun den Accréditationen. D'Demande vun enger auslännescher Héichschoul gëtt elo anescht traitéiert; den Här Delles huet dat och gutt erkläert an duerfir brauch ech net méi dorobber anzegeen.

Wéi gesot, ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun, mä ech wier och frou, wa mer nach eng Kéier an iergendwellecher net allze ferner Zukunft géifen driwwer diskutéieren. Ech wënsche mer, dass déi Publicitéit, déi de Minister ugekënnegt huet, dann och den Erfolg wäert kréien an dass mer eng gewëss Masse critique kréie fir déi Schoulen.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Här Adam. An den Här Fernand Kartheiser ass prett.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech ka mech och kuerzfaassen a wëll just e puer Kommentare maachen a Froe stellen. Fir d'Éischt dem Här Delles Merci fir en - wéi ëmmer - ganz ausgezeechente Rapport.

Et ass eng éischt Fro un den Här Minister vlächst, ob hien eis ka confirméieren eng Informatioun, déi eis awer vun enger Rei Säiten zougedroe gëtt, dass weinst deem ëmmer manner héijen Niveau vun Franséschen an eise Lycées eng generell Tendenz besteet iwwert d'Joren - statistesch relevant Tendenz -, dass

ëmmer méi Leit sech an däitschsproocheg Länner wellen orientéieren, fir ze studéieren. An och, ob et richteg ass, datt déi méi technesch Fächer, well och eng Rei vun deene grandes Écoles jo awer op méi technesch Fächer virbereeden,... (veuillez lire: manner gewielt ginn), an ob net och eng méi allgemeng Tendenz besteet fir éischter sozioedukativ Beruffer oder anerer, déi méi am Humanwëssenschaftleche leien.

Ech mengen, eng niddreg Zuel vu Kandidaten géif sech natierlech och zum Deel duerch eng sproochlech Tendenz respektiv eng Tendenz, déi mat der Natur vun de Studien zesummenhängt, erklären; da kann een dat besser verstoen.

An dann ass natierlech eng zweet Fro. Wann esou weéne Leit an engem Lycée Kandidat sinn, da wäert dat vläicht an anere Lycéeën äänlech sinn. An d'Fro stellt sech dann awer, ob een dee Cours, dee sënnavoll ass, net soll zentraliséieren, zum Beispill op der Uni, an da vläicht do déi awer beschränkten Zuel vu Leit mat där néideger Zuel vun Enseignanté soll betreien. Et ass also och eng Fro vun der Effizienz a vun enger gewëssener Kontroll vun de Käschten.

Dat relativt Ofhuele vum Franséische kann eventuell och kompenséiert ginn, ech hoffen et weinstens emol, duerch vläicht eng Verbesserung vun den Engleschkennntnisser. A mir hunn am angelsächsesche Raum och eng Rei vun Universitëten, déi esou Tester maachen. An dofir ass natierlech d'Fro, wann een also higeet an et hält een d'Schüler zesummen, fir se op grandes Écoles oder extra Elitteuniversitéite virzebereeden, ob mer dat wierklech sollen op de franséischsproochege Raum beschränken oder net och op aner sproochlech Raim ausweiten.

Dann ass d'Fro - mir schafe jo hei en neie Studentestatus an deem Sënn: Wéi ginn déi Jonk behandelt? Si se nach éligibel fir d'Kannergeld an der Suite vum Lycée? Oder komme se awer och schonn an deem do System an de Genoss vu Boursse respektiv vu Studentenhëllefen? Och dat, mengen ech, muss elo gekläert ginn, well mir schafe jo hei en Amendement an eiser Legislatioun iwwert den Enseignement supérieur.

Da schafe mer och en neien nationalen Diplom. A wien en neien nationalen Diplom schaaft, muss sech natierlech och d'Fro stellen, wéi deen Diplom dann an eiem nationale System unerkannt gëtt. Wat heescht en an der Fonction publique? Wat heescht en op der Universitéit Lëtzebuerg mat deenen ECTS-Punkten a wat kann do a wéi engem Bachelor-Studiéiergank eventuell direkt unerkannt ginn?

D'Initiativ ënnerstëtze mer also. Mir wieren awer och derfir, datt mer kucken, fir dee ganzen Effort méiglechst rational ze gestalten, a mir stellen eis eben och eng Rei Froen, op déi mer haut kënnen eng Äntwert kréien; dat hoffe mer. Mä op jidde Fall wäerte mir als ADR och des Initiativ ënnerstëtzen.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An de leschte Riedner ass den Här David Wagner.

► **M. David Wagner (déi Lénk).**- Merci, Här President. Jo, mir wäerten dee Projet de loi och ënnerstëtzen. Ech mengen, déi exzellente Reputatioun vun de grandes Écoles a Frankräich, déi kënnt och net esou vum Himmel gefall. Wat ganz wichteg ass, dat ass jo och deen éffentleche Charakter, deen déi Schoulen hunn, d'Polytechnique, d'École des mines och, déi deelweis déi beschten Ingenieuren oder Wëssenschaftler vun der Welt weltwäit forméieren, déi da leider oft och opkaaft gi vu Länner, zum Beispill an den USA, wou de Charakter méi privat ass an u sech d'Formatioun vläicht net onbedéngt esou gutt ass.

Et muss een och soen, et muss ee relativéieren, och wann déi grandes Écoles public sinn, hu se awer trotzdeem nach ëmmer weiderhin e gewëssene Charakter vu sozialer Reproduktioun, awer eendeitig manner wéi déi Schoulen am angelsächsesche Raum, deen och nach eng Diskriminatioun aféiert opgrond direkt vun de Finanzen. Dat ass en Ënnerschied.

An duerno kann ee vläicht och, mengen ech, och wa gewësse Grande-écolle wierklech exzellente sinn, wéi d'Polytechnique justement, wéi d'École des mines an esou weider, duerno kann ee relativéieren. A Frankräich gëtt jo och driwwer diskutéiert, awéifern d'ÉNA wierklech och nach esou eng Exzellenz produzéiert - oder éischter formatéiert wéi forméiert. Dat kéint

een och vun HEC soen am méi ekonomesche Volet. Mä bon, dat ass eben eng Fro, déi Frankräich misst klären, net mir.

An natierlech, déi Leit hei zu Lëtzebuerg, déi wëilten déi Formatiounen maachen, déi net einfach sinn, déi sollen och déi deementsprechend Ënnerstëtzung kréien.

Ech soen Iech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci dem Här Wagner. An d'Wuert huet elo den delegéierten Héichschoulminister, den Här Marc Hansen.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Marc Hansen, Ministre délégué à l'Enseignement supérieur et à la Recherche.**- Här President, Dir Dammen an Dir Härren, e puer Wieder an och e puer Äntwerten zu deem, wat elo vläicht als Froen opgeworf ginn ass.

Ech wëll als Éischt natierlech och dem Rapporteur Merci soen, dem Här Delles, fir säi Rapport. Et kann ee soen, dass elo ganz vill just iwwert déi grandes Écoles hei geschwat ginn ass, an déi Classes préparatoires, dat ass awer just een Deel vum dem Gesetz. Ech mengen, et sinn aner relativ wichteg Changementer dran, déi guer net ernimmt gi sinn.

Dat heescht, dass mer och elo eng korrekt Basis kréien, fir verschidden Indemnitéiten ze bezuelen. Ech mengen, dat ass och ëmmer eppes, wat bis elo op wackelege Bee stoung, an dem Kontext vun de BTSen, an dat gëtt heimmadder och richteg gesat. Dat ass op deser Plaz elo net esou vill thematiséiert ginn, mä dat ass awer och net onwichtig.

Dann awer ee Wuert och zu deem neie Volet, wat d'Accréditiounen ugeet, well dat awer och e Qualitéitssprong ass. An dat wëll ech awer och hei eng Kéier ernimmen. Et ass, mengen ech, vun der Madamm Hansen ernimmt ginn, dass dat eben och wichteg ass fir eisen Héichschoulberäich, well ëmmer méi Akteuren op deem Marché, kann ee scho bal soen, drécken aus dem Ausland. Do si ganz vill privat Initiativen, déi kommen. An do muss een natierlech genee oppassen, dass dat och dee richteg Wee geet, an dass deen Niveau, deen dann och hei am Land eventuell ugebuede gëtt, mat Diplomer, dass dat och en anstännegen Niveau ass.

Dat ass eppes, wat vläicht déi Kommissioun net méi esou kënnt hikréien, ënnert den aktuelle Konditiounen. Dat huet eng Zäitche laang funktionnéiert. Mä ech mengen, dat ass dee richteg Choix, fir an déi dote Richtung ze goen. An dofir bréngt dat eis och do weider.

Et kann ee vläicht e Wuert awer och soen, vläicht als Informatioun derzou, well Der dat elo net ernimmt hutt, wéi d'Héichschoullandschaft do ausgesäit iwwerhaupt, wivill mer der am Moment am Land hunn.

Mir hu véier international Institutiounen, déi no de Bestëmmunge vun dem Gesetz vun 2009 akkreditéiert sinn. Dat sinn haaptsächlech déi Instituter, déi zu Wolz sinn: Dat ass de BBI, den UBI, dann hu mer nach hei zu Lëtzebuerg d'Eufom, déi och amgaangen ass, sech zrëckzeziehen an déi dann iwwerholl wäert ginn, an dann natierlech och d'Healex, déi elo d'Luxem am Fong ass, déi am Beräich vun der Physiotherapie hei zu Déifferdeng am Land aktiv sinn.

Et kann ee soen, dass vill där Demanden ufänken, op informell Aart a Weis hei u Lëtzebuerg erugedroen ze ginn, an dass mer eben do mussen oppassen, dass mer net op eemol e schlechte Ruff kréien. An dofir ass dat doten eppes, wat wichteg ass, och an deem heite Kontext.

Déi meescht Froen, déi koumen, awer elo vun den Deputéierte ronderëm déi École préparatoire. Do kann een natierlech soen, dass net ganz vill Schüler an deene Classes préparatoires sinn. Dat ass och richteg. Dat ass e Pilotprojet, deen ass deemools ugefaange ginn. A wa mer ëmmer, an dat kann een awer kloer soen, ënner zéng leien, dann ass dat net, dass dat schonn eng Masse critique ass, fir dat einfach esou goen ze loossen. An do ginn ech och dem Deputéierten Adam recht, dass mer dat am A solle behalen.

Ee vun de Punkten awer ass - an ech mengen, et ass och e Gesetz, wat jo och vun där aler Regierung agereecht ginn ass, déi dat doten also och erkannt huet, fir dat op méi fest Feëss ze setzen -, ee vun de Punkten ass awer, dass et bis elo e Pilotprojet war, an dass et och keen Diplom am Fong gouf fir déi zwee éischt Joren. An dat gëtt natierlech hei och domadder reglementéiert.

Dat huet och vläicht deen een oder anere vun de Studenten e bëssen onsécher gemaach a skeptesch, wann en et net géif packen, wat da mat him géif geschéien, well nun emol déi zwee Joer dann net iwwerall akzeptéiert gi sinn, soudass dat e bëssen onsécher war.

Dat ass awer en neie Facteur, dass mer natierlech och elo en Diplom mat derbäisetzen. An ech mengen, dat wäert awer och dozou déngen, dass een dat ka besser promouvéieren, e bësse méi Sécherheet deene Studente ginn. An do mussen Efforte gemaach ginn natierlech vun der Kommunikatioun. Mä mat deenen doten neien Elementer kann een dat fäerdegréngen.

An ech stëmmen Iech awer och hei zou, dass mer dat am A solle behalen an deenen nächste Joren, fir ze kucken, ob d'Zuelen dann elo evoluéieren, wa mer dat heiten op méi fest legal Feëss setzen.

Fir déi nächst Rentrée ass dat schwiereg, d'Deputéierte Burton hat dat gefrot, well mer natierlech elo kuerz do virdru sinn. Mä ech mengen, d'Efforte solle sech konzentréieren op dat Joer duerno.

D'Fro vum Här Kartheiser war, ob dat elo net soll zentraliséiert ginn. Also ech mengen, bei deenen doten Zuele wäerten elo net Honnerte Schoulen oder Lycéeën an d'Luucht sprangen, fir dat doten ze maachen. Ech ginn dovun aus, dass lechternach och déi wäerte sinn, déi dat weiderhi konzentréiert wäerte maachen, well soss den Effort fir deen een oder deen anere Lycée awer ze vill héich wär.

Dir hutt d'Fro gestallt, Här Kartheiser, wat d'Zuelen ugeet vu Frankräich oder Däitschland. Do kann ech Iech awer soen, dass nach ëmmer méi Studenten an déi franséischsproocheg Länner ginn. Mir hunn a Frankräich 2.134 Studente gehat, an der Belsch 3.236. A wann Der dat zesummerechent, da kommt Der op méi wéi 5.000 där Studenten. An Däitschland sinn et der 3.500.

Dat heescht, d'Zuel vun deenen, déi a Frankräich ginn, déi läit awer nach ëmmer méi héich. Mä do muss een awer wëssen, dass dat do Zuele sinn, déi op alleguerten d'Studenten, Résidents an Netrésidents gekuckt ginn. Mä déi doten Zuel ass awer nach méi héich.

An Dir hutt eng Remarque gemaach, déi ass och richteg, dat ass, dass vill technesch Beruffer oder technesch Studiegäng vläicht net méi esou gewielt ginn. Do maache mer awer och Efforten, well mer wëssen, dass grad do och Leit op dem Aarbechtsmarché gebraucht ginn. D'Employeure soen ons ëmmer, dass do mussen Efforte gemaach ginn.

Do fänken d'Efforten u schonn an der Grondschoul, wou do vill Échangé si mat den Associatiounen vun den Ingenieuren. Mir hunn och en neie Pilotprojet entwéckelt elo mat dem Fonds national de la recherche, fir deem entgéintzewierken, fir och do déi technesch Beruffer e bëssen ze promouvéieren, fir d'Toolen och den Enseignanten zur Verfügung ze stellen, fir déi Beruffer och nach eng Kéier kënne méi duerzestellen. An ech mengen, dat ass eppes, wat mer als Land op jidde Fall mussen um Radar behalen.

Da war nach eng Fro - ech wëll se beäntweren, mä ech kann awer keng Äntwert ginn -, déi d'Madamm Hansen gestallt huet, dat ass eben, wéi et mat dem Lycéesgesetz ass. Dir wësst, dass ech natierlech do keng Kompetenzen hunn an deem Beräich, deem vun der Éducation nationale, soudass Der dat natierlech musst den Éducation-nationales-Minister froen an dee kann Iech do dee Moment eng Äntwert ginn.

Fir de Rescht soen ech Iech Merci, dass et hei awer e breede Konsens gëtt, fir dat doten ze stëmmen. Et sinn e puer Saachen, déi awer den Héichschoulberäich weider wäerte bréngen. A mir sollen awer och e Bilan maachen, no enger gewëssener Zäit, fir ze kucken, wéi et dann elo mat deem neien Diplom a mat deenen doten neien Ausrichtung wäert ausgesinn an ob déi Zuel an d'Luucht geet oder ob een dat net dann eng Kéier wierklech muss anescht gestalten an e puer Joren.

Ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. A mer géifen dann direkt zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6591 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6591 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen.

(Interruption)

Et schéngt awer hei ze klappen. D'Ofstëmmung ass eriwuer an de Projet de loi 6591 ass mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Sylvie Andrich-Duval (par M. Laurent Mosar), Nancy Arendt (par M. Félix Eischen), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par M. Marcel Oberweis), Jean-Marie Haldorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Claude Wiseler), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine

Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Martine Mergen), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet (par Mme Octavie Modert);

MM. Marc Angel (par M. Roger Negri), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. André Bauler), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Gast Gibéryen);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn? Ass dat esou?

(Assentiment)

Ma dann ass dat esou décidéiert. Merci villmools.

A mer géifen zum nächste Projet, dee leschte Projet vum Ordre du jour, iwwergoen, dat ass de Projet de loi 6975 iwwert d'Studieboursen. An d'Wuert huet direkt d'Madamm Rapportrice Simone Beissel.

11. 6975 - Projet de loi portant modification de la loi du 24 juillet 2014 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures

Rapport de la Commission de l'Enseignement supérieur, de la Recherche, des Médias, des Communications et de l'Espace

► **Mme Simone Beissel (DP), rapportrice.**- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, den 10. Juli 2014 hu mer an dësem Plenum de Projet de loi 6670 iwwert d'Studentebäihëllefe gestëmmt. Domadder hu mer e Gesetz gemaach, wat jiddwerengem et soll erméiglechen, fir studéieren ze goen, an zwar wat e wëllt studéieren a wou e wëllt studéieren.

Deeselwechten 10. Juli hunn ech hei op darselwechter Tribün gesot: „Wie méi Ënnerstëtzung brauch, dee kritt déi och.“ An dofir hu mer an dësem Projet de loi verschidden Annerungen elo virgeholl, fir ebe verschiddene Situatiounen nach méi gerecht ze ginn. Well wie brauch méi Ënnerstëtzung? Dat sinn déi Leit, deenen et finanziell net gutt geet oder méi schlecht geet. An et sinn der ganz oft derbäi, déi am Ausland studéieren. An dofir ass décidéiert ginn: Mir erhéien also geziilt déi Boursen, déi am meeschten deene Besoine gerecht ginn.

Fir de ganzen Detail vum Projet, d'ganz Prozeduren an d'Datumen erlaben ech mer aus Zäitmangel, Iech op mäi schrëftleche Rapport henzeweisen, wou Der alleguerten am Detail d'Evolutioun vum System vun de Boursen hutt an och d'ganz Detailler vun der Prozedur.

Här President, Dir Dammen an Dir Härren, wat wichteg ass, dat ass, wat mer erhéien a firwat. Erënnert Iech: 2014 hu mer misse relativ schnell dat neit Gesetz iwwert d'Studieebäihëllefen un huelen, well eben dat alt Subsidesgesetz fir d'Studenten net méi Uklang fonnt huet virun dem Europäesche Gerichtshaff. Lëtzebuerg war veruerteelt ginn. An du ware mer u sech ënner Zäitzwang a mer hu misse relativ schnell dat neit Gesetz huelen.

Wat mer elo maachen, dat ass de Peaufinage vum dem Gesetz vun 2014. Dat heescht am Kloertext, dass mer kengesfalls d'Grondprinzipien, déi wichteg Prinzipie vum Gesetz vun 2014 a Fro stellen. Au contraire, an dem neie Gesetzestext ginn déi ganz Prinzipie verbessert.

2014 war et ee vun de grouse Butte vun der Regierung, fir selektive Kritäre Rechnung ze droen. Studenten, déi vun doheem net déiselwecht finanziell Moyenen haten, sollte geziilt ënnert d'Aerm gegräff kréien.

Deemools ass d'Bourse sociale agefouert ginn. Elo ass dat de politesche Wëlle vun der heiteger Regierung, fir eben déi Bourse sociale an d'Luucht ze setzen, fir déi ze erhéien. Dat heescht, et ass virgesinn, fir déi Bourse sociale vun 3.000 op 3.800 Euro pro Joer pro Student ze erhéien. Dat ass eng Hausse vu 26,7%. De Volet vun der Sélectivité sociale gëtt also an deem neie Gesetzesprojet nach vill méi valoriséiert.

Déi zweet Ännerung, déi betrëfft d'Bourse de la mobilité. Et ass gewosst, dass Studenten, déi